

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců [redacted] a Mgr. Martina Lachmanna v právní věci

žalobce:

[redacted]

bytem

[redacted]

zastoupený advokátem [redacted]

sídlem [redacted] II

Jindřichův Hradec

proti

žalovanému: Náčelník Generálního štábu Armády České republiky,

sídlem [redacted]

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 3. 2015, č.j.: MOCR 4669-1/2015-1304

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 3. 2015, č.j.: MOCR 4669-1/2015-1304 a rozhodnutí ředitele Agentury personalistiky Armády České republiky ze dne 28. 11. 2014, č.j. MOCR 1141-93/2014-2230 **s e z r u š u j í** a věc se žalovanému **vra c í** k dalšímu řízení.

- II. Žalovaný je po v i n e n zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku ve výši 15.342 Kč k rukám zástupce žalobce [REDACTED], advokáta ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Ředitel Agentury personalistiky Armády České republiky (dále též „*služební orgán I. stupně*“) vydal dne 28. 11. 2014 rozhodnutí č.j. MOCR 1141-93/2014-2230, kterým v jednotlivých výrocích I. - IV. rozhodl, že:
 - a) Podle § 19 odst. 1 písm. m) zákona č. 221/1999 Sb. o vojácích z povolání (dále jen „*zákon o vojácích z povolání*“) se četař [REDACTED] propouští ze služebního poměru vojáka z povolání, protože sympatizuje s hnutím, které prokazatelně směřuje k potlačování práv a svobod člověka. Podle § 19 odst. 3 zákona o vojácích z povolání služební poměr jmenovaného zanikne uplynutím 3 kalendářních měsíců následujících po dni doručení tohoto rozhodnutí.
 - b) Podle § 31 odst. 4 zákona o vojácích z povolání a podle čl. 75 RMO č. 85/2010 Věstníku se nepovoluje jmenovanému nošení vojenského stejnokroje při slavnostních příležitostech.
 - c) Podle § 27 písm. b) zákona č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti, se jmenovaný následujícím dnem zařazuje do zálohy. V záloze je připraven zastávat systemizované místo miřiče, ČVO 14.
 - d) Podle § 79 odst. 5 správního řádu se jmenovanému ukládá povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1.000,- Kč, a to do třiceti dnů ode dne propuštění ze služebního poměru.
2. Náčelník Generálního štábu Armády České republiky (dále též „*žalovaný*“) rozhodnutím ze dne 18. 3. 2015, č. j. MOCR 4669-1/2015-1304 zamítl odvolání žalobce a napadené rozhodnutí služebního orgánu I. stupně v celém rozsahu potvrdil.

II. Žaloba a vyjádření žalovaného k žalobě

3. Žalobce proti žalovanému rozhodnutí podal žalobu k Městskému soudu v Praze (dále též „*městský soud*“). V ní shrnul dosavadní průběh správního řízení a namítl, že rozhodnutí služebních orgánů obou stupňů jsou jen závěrečnou fází nestandardního procesu zahájeného proti žalobci již dne 11. 6. 2014. Tohoto dne s ním provedl na jeho posádce pohovor plk. gšt. [REDACTED], MSc, velitel 7. mechanizované brigády a žalobci bylo oznámeno, že dne 6. 6. 2014 obdržel služební orgán (v té době velitel 7. mechanizované brigády) spisový materiál ze dne 13. 5. 2014, č.j.: D13-1/2013-4730-IV-XXI, který má dokazovat, že žalobce podporuje, propaguje nebo sympatizuje s hnutím, které prokazatelně směřuje k potlačování práv a svobod člověka nebo hlásající národnostní, náboženskou anebo rasovou zášť nebo zášť k jiné skupině obyvatel.

4. Žalobce dále uvedl, že mu při uvedeném pohovoru bylo doručeno oznámení o zahájení řízení sp. zn.: 1090/2014, ve kterém byl rámcově a neúplně seznámen se svými právy dle správního řádu - nebyl poučen o právu na obhajobu, tedy o právu zvolit si právního zástupce. Ačkoli byl poučen o svém právu dle ustanovení § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. správní řád (dále též „*správní řád*“) vyjádřit se ke všem podkladům rozhodnutí, fakticky toto jeho právo spolu s právem dle § 38 správního řádu bylo negováno, když mu nebylo umožněno nahlédnout do spisového materiálu, kterým byl prokazován důvod pro propuštění ze služebního poměru vojáka z povolání.
5. Současně se shora uvedenými listinami bylo téhož dne žalobci i doručeno rozhodnutí velitele 7. mechanizované brigády ze dne 11. 6. 2014, sp.zn.: 1090/2014, kterým bylo rozhodnuto o jeho propuštění ze služebního poměru vojáka z povolání. Toto rozhodnutí napadl žalobce odvoláním. O tomto odvolání bylo rozhodnuto velitelem velitelství pozemních sil ze dne 16.9.2014, č.j.: 353-3/2014-2170 tak, že napadené rozhodnutí velitele Velitelství 7. mechanizované brigády bylo zrušeno a věc vrácena příslušnému služebnímu orgánu k novému projednání. Odvolací orgán shledal, že došlo k porušení základních práv žalobce, a to zejména práva dle ustanovení § 36 odst. 3 a dle § 38 správního řádu. V odůvodnění tohoto rozhodnutí odvolací orgán uvedl, že *„příslušný služební orgán měl za této situace postupovat dle § 38 odst. 6 část věty první za středníkem správního řádu. Jelikož byl touto částí spisu prováděn důkaz, měl být odvolatel protokolárně poučen o své povinnosti mlčenlivosti a následně měl příslušný služební orgán umožnit nahlížení do spisu.“*
6. Dne 30. 10. 2014 pak bylo žalobci doručeno Oznámení o zahájení nového projednání věci vydané již Ředitelem Agentury personalistiky AČR - Rozkazem ministra obrany č. 106/2013 Věstníku byl s účinností od 1. 7. 2014 změněn dřívější rozkaz o působnosti služebních orgánů v personální práci tak, že příslušnost k vedení řízení a rozhodování o propuštění ze služebního poměru přešla na ředitele Agentury personalistiky AČR. Tento služební orgán téhož dne 30. 10. 2014 ovšem vydal usnesení č. j.: 722-6/2014-2230, kterým žalobci a jeho zástupci odepřel nahlédnutí do části spisu obsahující listinu ze dne 13. 5. 2014, č.j: D 13-1/2014-4730-IV-XXI, a to i pro případ, že touto listinou bude prováděn důkaz.
7. Žalobce podal do tohoto usnesení odvolání, služební orgán I. stupně své rozhodnutí revokoval, když jej usnesením ze dne 18. 11. 2014, č. j.: 722-12/20147-2230 zrušil a žalobci a jeho zástupci povolil nahlédnutí do části spisu obsahující předmětnou utajovanou listinu. Žalobce uvedl, že dne 20. 11. 2014 bylo jemu a jeho zástupci před služebním orgánem I. stupně umožněno za podmínek dle § 38 odst. 6 správního řádu seznámit se se spisem, zejména pak s jeho utajovanou částí. Žalobci byla následně na jeho žádost poskytnuta lhůta do 26. 11. 2014 pro vyjádření se k podkladům rozhodnutí.
8. Žalobce se v poskytnuté lhůtě k podkladům rozhodnutí vyjádřil a navrhl provedení dalších důkazů, a to zejména důkazů zpochybňujících tvrzení obsažená v utajované listině. V rámci svého vyjádření především zpochybnil pravost informací obsažených v utajované listině. Namítal, že zde obsažená fotodokumentace je falzifikátem a popřel její autenticitu, dále namítal, že jde o důkaz zcela zjevně opatřený nezákonným způsobem. Navrhl na svou obranu řadu jak listinných důkazů, tak i výpovědí svědků a

své podání uzavřel s tím, že zásadně trvá na tom, aby ve věci bylo nařízeno ústní jednání.

9. Žalobce poukázal na to, že přestože toto podání elektronicky odeslal dne 26. 11. 2014 služebnímu orgánu I. stupně, ten vydal již dne 28. 11. 2014 rozhodnutí o propuštění žalobce ze služebního poměru. To žalobce napadl odvoláním, které žalovaný zamítl a rozhodnutí služebního orgánu I. stupně potvrdil.
10. V žalobě žalobce vytýká žalovanému rozhodnutí nezákonnost z důvodů
 - nesprávného a procesně vadného řízení, kdy oba služební orgány porušily základní procesní práva žalobce, a to zejména proto, že nesprávně posoudily povahu řízení, které je *de facto* (quasi)správním trestáním,
 - nesprávného hodnocení důkazů v rozporu se zásadami ustanovení § 50 odst. 4 správního řádu a ustanovení § 51 odst. 1 správního řádu.
 - nepřezkoumatelnosti rozhodnutí.
11. Konkrétně žalobce namítl, že žalovaný služební orgán nezákonně odmítl navržené důkazy - zejména svědeckými výpověďmi. Poukázal na to, že ze žalovaného rozhodnutí vyplývá, že služební orgán výpovědi odmítl jako nadbytečné proto, že případné svědecké výpovědi by nemohly služebním orgánem zjištěný skutkový stav vyvrátit. Žalobce namítl, že tak žalovaný učinil za situace, kdy jediným důkazem v této věci byla utajovaná listina a žalovaný jen stěží mohl předvídat, co by navržené svědkové mohli vypovídat.
12. Žalobce je přitom oproti názoru žalovaného uvedenému v žalovaném rozhodnutí toho názoru, že v tomto řízení, které je zahajováno z moci úřední, je správní orgán *ex lege* podle ustanovení § 51 odst. 3 věta druhá správního řádu povinen i bez návrhu zjišťovat všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch účastníka. Toto řízení se podle názoru žalobce blíží správnímu trestání a žalobci (účastníku řízení) by měl být poskytnut obdobný standard práva obhajoby jako je tomu u obviněného v trestním řízení.
13. Žalobce poukázal na to, že rozhodnutím o zrušení služebního poměru z důvodu sympatizace s extremistickým hnutím ve svém důsledku dochází u žalobce jak ke ztrátě možnosti obživy, ale zejména k jeho dehonestaci společenské projevující se mj. v tom, že ve všech listinách – včetně potvrzení o délce výkonu vojenské činné služby – je uváděn důvod propuštění ze služebního poměru („*protože jmenovaný sympatizuje s hnutím, které prokazatelně směřuje k potlačování práv a svobod člověka*“). Jde tak zcela nepochybně o zásah do jeho veřejného subjektivního práva. Žalobce je toho názoru, že v tomto řízení je třeba postupovat analogicky podle rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn.: 5 As 39/2010 ze dne 24. 8. 2010.
14. Mylným je podle žalobce i názor žalovaného na to, že v daném řízení jen stát - zaměstnavatel projevuje svou vůli služební poměr zrušit. Pokud by tomu tak bylo, nebyl by podle názoru žalobce v daném případě zákonodárcem zvolen postup odkazující na správní řád, ale zcela nepochybně by se právní úprava odkazovala analogicky na zákoník práce a měla by charakter *de facto* soukromého práva. Navíc je

třeba upozornit na to, že ve výroku rozhodnutí služebního orgánu prvního stupně potvrzeného žalovaným je žalobce explicitně „odsouzen“, resp. uznán vinným, že „sympatizuje s hnutím, které prokazatelně směřuje k potlačování práv a svobod člověka.“ Tedy tímto výrokiem je dehonestován a diskvalifikován i pro případ dalšího zaměstnání, a to bez toho, že by mu byla poskytnuta možnost se proti takovým závěrům hájit.

15. Žalobce namítl, že ačkoli i podle ustanovení § 51 odst. 3 věty druhé správního řádu byla oběma služebními orgány uložena povinnost zjišťovat i bez návrhu i ty skutečnosti, které by svědčily ve prospěch žalobce, ani jeden z těchto orgánů tak nečinil a žalovaný posvětil i nepřezkoumatelné a neadekvátní odmítnutí důkazních návrhů předložených žalobcem. Žalobce je toho názoru, že vzhledem k tomu, že žalovaný vycházel z utajované listiny, žádné námitky, důkazy atp. by stejně nepřipustil, neboť by podle názoru žalovaného nebyly s to zpochybnit utajovanou listinu – a to listinu krajně problematickou co do zmatečného obsahu i co do problematiky jejího pořízení.
16. Žalobce poukázal na to, že služební orgán I. stupně ve svém rozhodnutí uvedl, že provedl důkaz listinou ze dne 13.5.2014, č.j.: D 13-1/2014-4730-IV-XXI vypracovanou Vojenským zpravodajstvím. K ní v rozhodnutí uvedl pouze tolik, že vzhledem k obsahu „informací zachycených v této listině nemůže obsah listiny podrobně rozvádět. Na listinu vzhledem k povaze lze pouze odkázat a co nejobecněji popsat, jak služební orgán informace zachycené v listině hodnotil.“ Žalobce je toho názoru, že ve skutečnosti tuto listinu žalovaný ani nehodnotil. Ačkoli pak správní orgán I. stupně tvrdí, že se s námitkami žalobce (v jeho vyjádření k podkladům rozhodnutí) vypořádal, z odůvodnění rozhodnutí služebního orgánu I. stupně není zřejmé jak.
17. Žalobce poukázal na to, že ve svém vyjádření k tomuto podkladu namítal, že v textové části této listiny jsou bez jakékoli opory, resp. důkazu tvrzeny pouze kategorické závěry, že
 - žalobce je členem PEX
 - zakládajícím členem Národního odporu
 - členem ortodoxních hooligans
18. Žalobce shrnul, že není vůbec zřejmé, jak mohlo Vojenské zpravodajství (a z listiny není asi seznatelné, kdo je autorem a z čeho vycházel) dospět k závěru, že je žalobce pravicovým extremistou. Není zde uvedeno jediné tvrzení, že by se zúčastňoval jakýchkoli akcí nějaké takové skupiny, není zde jediná fotografie, absentuje kupříkladu i výpověď (byť utajovaného) svědka. Stejně není zřejmé, na základě čeho dospělo Vojenské zpravodajství k závěru, že je zakládajícím členem Národního odporu. Závěr o tom, že žalobce je členem ortodoxních hooligans, byl spolehlivě vyvrácen žalobcem předloženým potvrzením SK Sigma Olomouc, neboť jen stěží by prvoligový fotbalový klub (hrající dříve i evropské poháry) angažoval jako pořadatele pro VIP zónu takového fanouška.
19. Žalobce poukázal na to, že co se fotodokumentace obsažené v této zprávě týká, ve svém vyjádření popíral pravost těchto (nedatovaných) snímků s tím, že není zřejmé, kdy, kde, kým a za jakých okolností byly pořízeny a že je z nich zjevné, že tyto byly

různým způsobem upravovány. Naprosto absurdní je v této souvislosti snímek označený jako „výzdoba Herschova bytu“ ze kterého není patrné kromě vlajky nic. Žalobce kategoricky popírá, že by se jednalo o výzdobu jeho bytu. Žalobce má pochybnosti o tom, jakým způsobem by si mohlo Vojenské zpravodajství takovou fotografii opatřit. Pokud by zpravodajská služba vstoupila do bytu žalobce bez přivolení soudu, jednalo by se nepochybně o důkaz získaný nezákonným způsobem. Stejně tak absurdní je snímek „Herschovo tetování“, z něhož není patrné, na čí ruce jsou uvedené obrazce vytetovány – žalobce popírá, že by kdy takovéto tetování měl.

20. Žalobce namítl, že služební orgán I. stupně k těmto námitkám neuvedl nic. I přesto hned v dalším odstavci tvrdí, že na základě zhodnocení utajované listiny a po vypořádání námitek jmenovaného zjistil stav věci, o němž nemá důvodné pochybnosti. Dále žalobce namítl, že žalovaný v rozhodnutí o odvolání tyto námitky rovněž ignoroval a tímto odvolacím důvodem se nikterak nezabýval.
21. Žalobce celkově uvedl, že v projednávané věci je klíčovým momentem posouzení validity této utajované listiny, přičemž žalobce je přesvědčen o tom, že přístup obou služebních orgánů je v tomto směru alibistický a licoměrný. Oba služební orgány totiž na jedné straně v souvislosti s touto listinou odkazují na ustanovení § 53 odst. 3 správního řádu, podle něhož přisuzují této listině presumpci správnosti. Oběma totiž stačí ujištění Vojenského zpravodajství, že ta „*disponuje potvrzenými informacemi*.“ Žalobce namítá, že pokud by skutečně Vojenské zpravodajství takovými informacemi disponovalo, je s podivem, že je ve své zprávě vůbec neuvedlo. *In eventum* žalobce uvedl, že by zde mohla být ještě další oddělená část spisu, se kterou žalobce nebyl seznámen, a ze které oba služební orgány vycházely.
22. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že podle jeho názoru se služební orgán I. stupně vyrovnal s nestandardním stavem, který byl způsoben tím, že dokazování probíhalo s využitím utajovaných informací. Je toho názoru, že závěry a odůvodnění rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru splnilo všechna kritéria zákonného správního rozhodnutí a jako takové bylo potvrzeno odvolacím orgánem. Žalovaný uvedl, že informace v listině hodnotil zvláště pečlivě i proto, že listina je jediným podkladem rozhodnutí. Má za to, že žalobci bylo zachováno právo vyjádřit se ke zjištěným skutečnostem.
23. Žalovaný je toho názoru, že propuštění vojáka z povolání ze služebního poměru nelze považovat za správní trestání, a proto je mylný požadavek žalobce na obdobný standard práva na obhajobu jako v trestním řízení. Mylný je také argument, že žalobce v důsledku ukončení služebního poměru ztrácí možnost obživy. Žalovaný rovněž poukázal na to, že služební poměr vojáka je třeba považovat za institut veřejného práva, který vzniká mocenským aktem služebního orgánu, tím se podstatnou mírou odlišuje od pracovního poměru, jehož účastníci mají rovné postavení. Ochrana práv plynoucích ze služebního poměru bývá poté explicitně upravena v jiných formách než v soukromoprávním poměru pracovního práva, což potvrzuje i Evropský soud pro lidská práva, který z působnosti článku 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod vyňal spory veřejných zaměstnanců, jejichž zaměstnání je charakterizováno specifickými aktivitami veřejné správy v rozsahu, v jakém jedná

držitelka veřejné moci pověřená ochranou obecných zájmů státu nebo jiných správních celků (viz. Rozsudek Pellegrin vs. Francie ze dne 8. 12. 1999).

24. K námitce, že by žalovaný porušil právo na spravedlivý proces nenařízením ústního jednání, žalovaný uvedl, že žalobci byla dne 12. 11. 2014 doručena Výzva k uplatnění práv účastníka řízení č. j. 722/9/2014-2230, MOCR 1141-87/2014-2230, na základě které se dne 20. 11. 2014 dostavil k seznámení se spisovým materiálem. Zde byli seznámeni žalobce i jeho zástupce s utajovanými informacemi ze dne 13. 5. 2014, č. j. D 13-1/2014-4730-IV-XXI, o čemž byl sepsán protokol č. j. 722/15/2014/2230. Po seznámení se s podklady žalobce požádal o dodatečnou lhůtu do 26. 11. 2014. Poté žalobce ve vyjádření zpochybnil skutečnosti, které má listina prokazovat (pochyboval o okolnostech, za nichž byla pořízena, o autenticitě listiny atp.) a ke svým tvrzením učinil důkazní návrhy – výsledky svědků, dále uvedl, že se zabývá vojenskou historií a obecně popřel, že by se projevoval intolerantně. Žalovaný z toho vyhodnotil, jakým způsobem chce žalobce vést argumentaci. Navržené důkazy však nebyly schopny vyvrátit obsah listiny
25. Žalovaný zdůraznil, že ve věci žalobce nejde o navenek neprojevovanou intoleranci, ale o jeho skryté sympatie. Žalovaný uvedl, že podle záznamů žalobce projevoval své názory ve skupině obdobně smýšlejících a názorově orientovaných osob. Okolnosti zachycení projevů žalobce, které nebyly činěny veřejně, jsou zřejmě hlavním důvodem utajení listiny, jinak by bylo možno eventuálně žalobce stíhat z podezření ze spáchání trestného činu podle ustanovení § 404 trestního zákoníku. Dále žalovaný uvedl, že při hodnocení listiny vycházel z obecně známých skutečností o symbolikách představujících nacistické Německo a o soudobém neonacismu. Je toho názoru, že vzhledem k obsahu listiny nebylo zapotřebí dalšího expertního posouzení či zpracování odborného posudku.
26. Žalovaný dále uvedl, že v napadeném rozhodnutí není zmínka o „*národním odporu*“, v napadeném rozhodnutí není obvinění ani o účasti žalobce v ortodoxních hooligans. V této souvislosti žalovaný poukázal na to, že ani pokud byl žalobce členem poradatelské služby ve VIP zóně SK Sigma Olomouc, nic to nevypovídá o skutečné názorové orientaci žalobce. Žalovaný zde poukázal na případy, kdy v jiném případě i člen poradatelské služby fotbalového klubu Zbrojovka Brno byl členem brněnské neonacistické scény. Pokud žalobce zpochybnil okolnosti pořízení fotodokumentace či namítl, že byly fotografie upraveny, žalovaný uvedl, že právě okolnosti pořízení fotografií budou důvodem utajovaného charakteru listiny, tvrzení o úpravě je podle žalovaného navíc účelové a ničím nepodložené.
27. Žalobce v replice k vyjádření žalovaného uvedl, že žalovaný kromě obecných proklamací neuvádí takovou normu, podle které by voják z povolání byl povinen snést jakýkoli „*jednostranný úkon státu*“ směřující k jeho propuštění. Pokud zákonodárce upravil řízení o propuštění vojáka z povolání ze služebního poměru takovým způsobem, že v ustanovení § 144 zákona o vojácích z povolání s několika taxativními odchylkami odkázal na správní řád, je zapotřebí také v souladu s tímto procesním předpisem postupovat.

28. Vyjádření žalovaného pak zcela zjevně překračuje předmět řízení, kterým je přezkum napadeného rozhodnutí žalovaného. Ačkoli sám hned úvodem tvrdí (bez příslušné argumentace) že jím vydané rozhodnutí je přezkoumatelné, prakticky v celém dalším obsahu svého vyjádření se snaží „dovysvětlit“ a odůvodnit to, co v odůvodnění obou rozhodnutí, tedy jak služebního orgánu prvního stupně, tak i v rozhodnutí žalovaného, zcela zjevně chybělo.
29. Žalobce dále namítl, že ve svém vyjádření (stejně jako v napadeném rozhodnutí) ve skutečnosti bez ohledu na obsah utajované listině přiznává presumpci správnosti, a to v příkrém rozporu s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2011, č. j.: 2 As 29/2011 a ze dne 24. 4. 2008, č.j.: 2 As 31/2007 - 107. Pokud však od samého počátku žalobce namítal manipulaci zejména s fotodokumentací (co se textové části týká, ta obsahuje bez jakékoli konkretizace jen proklamativní teze a závěry bez jakéhokoli odůvodnění), jeho pochybnosti o její pravosti nadále trvají.
30. Důkazní břemeno v daném případě netížilo žalobce, ale tížilo žalovaného a služební orgán I. stupně, aby zcela jednoznačně prokázali, že difamující informace o žalobci údajně zachycené v listině jsou pravdivé a nejedná se o falzifikáty, kdy, kde a za jakých okolností vznikly.
31. Pokud žalovaný uvádí, že jak on, tak i služební orgán I. stupně hodnotili informace obsažené v listině zvláště pečlivě, pak takové hodnocení v odůvodnění rozhodnutí obou instancí podle žalobce naprosto absentuje. Kupříkladu jednou z fotografií založených v oné utajované listině má údajně být záběr tetování na paži žalobce. Při ústním jednání mohl být žalobce vyzván k tomu, aby obě své paže služebnímu orgánu ukázal, resp. hodlal tak učinit sám, když žádné takové tetování, jež bylo na předmětné fotografii znázorněno, nemá a nikdy ani neměl.

III. Posouzení věci Městským soudem v Praze

32. Městský soud v Praze považuje za nezbytné konstatovat relevantní skutečnosti, které jsou obsahem správního spisu.
33. Žalobce byl propuštěn ze služebního poměru rozhodnutím velitele 7. mechanizované brigády ze dne 11. 6. 2014, sp. zn. 1090/2014, neboť bylo prokázáno, že žalobce podporuje, propaguje nebo sympatizuje s hnutím, které prokazatelně směřuje k potlačování práv a svobod člověka nebo hlásá národnostní, náboženskou anebo rasovou zášť nebo zášť vůči jiné skupině osob. Toto rozhodnutí služebního funkcionáře bylo k odvolání žalobce zrušeno rozhodnutím ze dne 16. 9. 2014, č. j. 353-3/2014-2170 pro procesní vady napadeného rozhodnutí – odvolací orgán služebnímu orgánu vytkl, že byl ve věci prováděn důkaz listinou ze dne 13. 5. 2014, č. j. D13-1/2013-4730-IV-XXI, se kterou žalobce nebyl seznámen. Dalšími vadami bylo, že žalobce nebyl poučen o právu zvolit si zástupce a vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci.
34. Dne 29. 10. 2014 služební orgán zahájil řízení o propuštění žalobce ze služebního poměru. Usnesením ze dne 30. 10. 2014, č. j. 722-6/2014-2230 bylo žalobci odepráno

nahlédnutí do části spisu obsahující listinu ze dne 13. 5. 2014, č. j. D 13-1/2014-4730-IV-XXI a to i pro případ, kdy by touto listinou byl prováděn důkaz. Dne 4. 11. 2014 však ředitel Vojenského zpravodajství pod č. j. 3-1/2014-4730-IV-XXI souhlasil s jednorázovým seznámením žalobce a jeho zástupce s dokumentem č. j. D13-1/2014-4730-IV-XXI. Dne 10. 11. 2014 poté provedl služební orgán I. stupně důkaz touto listinou.

35. Žalovaný k odvolání žalobce rozhodnutím ze dne 18. 11. 2014, č. j. 722-12/2014-2230 povolil žalobci seznámit se s utajovanou listinou ze dne 13. 5. 2014, č. j. D 13-1/2014-4730-IV-XXI. Dne 20. 11. 2014 se žalobce a jeho zástupce seznámili s podklady rozhodnutí, mezi nimiž byla i utajovaná listina D 13-1/2014-4730-IV-XXI. Téhož dne služební orgán I. stupně usnesením č. j. 722-16/2014-2230 stanovil žalobci lhůtu k vyjádření k podkladům rozhodnutí, k návrhu důkazů a jiných návrhů do 26. 11. 2014.
36. Tohoto práva žalobce využil a dne 26. 11. 2014 se k podkladům vyjádřil tak, že předmětná utajovaná listina podle jeho názoru neprokazuje žádné skutečnosti, které byly podstatné v dané věci. Žalobce měl pochybnosti o okolnostech, za nichž byla listina pořízena, rovněž měl pochybnosti o autenticitě listiny. Poukázal na to, že listina obsahuje bez důkazu hodnotící soudy, že žalobce je členem PEX, že je zakládajícím členem Národního odporu, členem ortodoxních hooligans. Scany fotografií, které listina obsahuje, žalobce zpochybňuje z hlediska jejich autentičnosti – není z nich patrné, kdy, kým, kde byly tyto fotografie pořízeny, ze spisu není seznat, zda s těmito fotografiemi nebylo manipulováno nebo zda se jedná o koláže či jinak upravované snímky.
37. V této fázi správního řízení žalobce na svou obranu navrhl důkaz zprávou bezpečnostního manažera SK Sigma Olomouc a.s. [redacted] – zde žalobce poukazoval na to, že není členem ortodoxních hooligans, když se naopak ve svém volném čase věnuje výkonu pořadatelské služby - zpráva uvádí, že žalobce je zařazen do pořadatelského sboru SK Sigma Olomouc, tuto činnost vykonává 11 let, podílí se na bezproblémovém průběhu utkání klubu na domácích i venkovních zápasech; bezpečnostní manažer vylučuje, že by žalobce patřil mezi tvrdé jádro tzv. ortodoxních hooligans, toto prostředí má manažer zmapované. Žalobce dále tvrdil, že se neprojevuje intolerantně a k tomu navrhl výslech 3 svědků – přátel, kteří tuto skutečnost měli potvrdit (svědci [redacted] a [redacted], [redacted] Zelenková). Dále navrhl důkaz 8 fotografiemi, které zobrazují žalobce s těmito svědky. Z fotografií mělo být zřejmé, že žalobce netrpí žádnými rasovými předsudky, xenofobií či jinou formou zášti. Žalobce poukázal také na to, že se vážně zabývá vojenskou historií, k tomu navrhl důkazy společnými fotografiemi žalobce s pplk. C., členem Svobodovy armády a s plk. [redacted], stíhacím pilotem RAF. Žalobce současně navrhl nařízení ústního jednání - tento návrh odůvodnil výslovně tím, že při něm chtěl vypovídat o rozhodných skutečnostech a chtěl, aby při něm byly provedeny veškeré shora označené důkazy.

38. Služební orgán I. stupně poté vydal dne 28. 11. 2014 rozhodnutí č.j. MOCR 1141-93/2014-2230, jehož výše citovaným výrokem I. rozhodl o propuštění žalobce ze služebního poměru. Služební orgán I. stupně vyhodnotil jako stěžejní důkaz utajovanou listinu, jejím hodnocením zjistil, že žalobce chová obdiv s neonacistickým hnutím. Služební orgán dále uvedl, že zpravodajská služba v listině uvádí, že disponuje potvrzenými informacemi o sympatiích žalobce, navíc tyto informace jsou podle služebního orgánu v listině podány tak, že není pochybnost o skutečném stavu věci a o pravdivosti informací. Dále služební orgán I. stupně provedl důkaz zprávou bezpečnostního manažera SK Sigma Olomouc a zaslanými fotografiemi. Výslovně uvedl, že ani jeden z těchto důkazů však nevyvrací zjištění z listiny. Další důkazy – svědecké výslechy – služební orgán I. stupně odmítl provést pro nadbytečnost, neboť by nebyly schopné vyvrátit dosavadní zjištění. Z tohoto důvodu nebylo nařízeno ani ústní jednání.
39. Žalobce proti rozhodnutí služebního orgánu I. stupně podal odvolání. V něm namítl, že při vydání napadeného rozhodnutí nebyla respektována ustanovení § 3, § 50 odst. 3, § 50 odst. 4, § 51 odst. 1 a § 68 odst. 3 správního řádu. Namítl, že bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces, když služební orgán I. stupně přes žádost žalobce nenařídil ústní jednání, na němž by provedl navrhované důkazy, zejména výslechy svědků a umožnil žalobci vyjádřit se k věci. Žalobce poukázal na to, že služební orgán I. stupně dospěl k závěru, že žalobce chová obdiv k myšlenkám fašismu, nacismu, německé Třetí říši, a že sympatizuje s neonacistickým hnutím. Žalobce poukázal na to, že těmto hnutím je imanentní rasová nesnášenlivost, a že k důkazu navrhl fotografie, které toto vyvracejí – žalobce se přátelí s lidmi jiných národností, má přítele [REDACTED]. Další odvolací námitkou bylo, že s námitkami, které vznesl žalobce k listině D 13-1/2014-4730-IV-XXI, se služební orgán I. stupně nijak nevypořádal. Byly to přitom zásadní námitky, žalobce připomněl, že podle jeho názoru mohlo jít o falzifikáty fotografií a důkaz získaný v rozporu s právními předpisy. K obsahu listiny dále namítl, že ji ve skutečnosti služební orgán nehodnotil a nesprávně ji považoval za listinu nadanou presumpcí správnosti podle ustanovení § 53 odst. 3 správního řádu. Tím, že se k dalším důkazům nikterak služební orgán nevyjádřil a ani je nehodnotil, nemůže být podle žalobce listina D 13-1/2014-4730-IV-XXI jediným podkladem pro rozhodnutí. Ta poté obsahuje pouhé tvrzení, že *„zpravodajská služba disponuje potvrzenými informacemi“*, aniž by tyto informace konkrétně podpořila. Žalobce byl toho názoru, že pokud by tyto skutečnosti byly pravdivé, bylo by zde důvodné podezření, že došlo ke spáchání trestného činu podle ustanovení § 404 trestního zákoníku (projev sympatie k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka).
40. Žalovaný v rozhodnutí o odvolání žalobce ze dne 18. 3. 2015, č.j.: MOCR 4669-1/2015-1304 následně taktéž výslovně uvedl, že žalobce nenavrhl žádné důkazy, které by vyvrátily zjištění správního orgánu I. stupně z utajované listiny. Poukázal na to, že zpráva bezpečnostního manažera prokazuje to, že žalobce nepatří mezi tvrdé jádro hooligans, nevyvrací však, že žalobce sympatizuje s extremistickým hnutím, což je z utajované listiny naopak patrné. Ani skutečnost, že žalobce má přítele [REDACTED] a přátelí se s osobami jiných národností a ras, nevyvrací zjištění z listiny. Ztotožnil se tak se skutkovými zjištěními služebního orgánu I. stupně i s právním hodnocením tohoto stavu, byl rovněž toho názoru, že ústní jednání bylo ve věci již nadbytečné.

41. Městský soud napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) přezkoumal v rozsahu žalobních bodů, přičemž podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době rozhodování správního orgánu. O věci přitom rozhodl bez jednání podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) a c) s. ř. s., neboť shledal, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve spisech a vyžaduje zásadní doplnění; shledal rovněž, že oba služební orgány podstatně porušily ustanovení o řízení před správním orgánem mající za následek nezákonné rozhodnutí.
42. Městský soud předesílá, že žalobce rozhodnutí služebního orgánu I. stupně ve spojení se žalovaným rozhodnutím napadl toliko ve vztahu k výroku I., v němž služební orgán I. stupně rozhodl o propuštění žalobce ze služebního poměru podle ustanovení § 19 odst. 1 písm. m) zákona č. 221/1999 Sb. o vojácích z povolání. Ve vztahu k výrokům II. – IV. napadeného rozhodnutí (tj. o zákazu nošení vojenského stejnokroje při slavnostních příležitostech, o přeřazení žalobce do zálohy a o nákladech řízení) žalobce žádné žalobní (ovšem ani předtím odvolací) body neuplatnil. Městský soud proto přezkoumal žalované rozhodnutí pouze v mezích takto uplatněných žalobních bodů (srov. ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní – dále jen „s. ř. s.“), tj. ve vztahu k výroku I. rozhodnutí služebního orgánu I. stupně a na to navazujícího žalovaného rozhodnutí.
43. Žalobce předně namítl nepřezkoumatelnost žalovaného rozhodnutí, neboť z něj podle jeho názoru není patrné, jak žalovaný hodnotil listinu ze dne 13. 5. 2014, č. j. D 13-1/2014-4730-IV-XXI a jak se vypořádal s důkazními návrhy žalobce.
44. Ze žalovaného rozhodnutí i z rozhodnutí služebního orgánu I. stupně je podle názoru městského soudu zcela srozumitelné, jak oba služební orgány o věci rozhodly a jakými úvahami se přitom řídily. Součástí odůvodnění žalovaného rozhodnutí je i hodnocení důkazů, to nejen listiny ze dne 13. 5. 2014, č. j. D 13-1/2014-4730-IV-XXI, ale i jiných důkazů, jejichž provedení navrhl žalobce. Součástí je i odůvodnění odmítnutí dalších navržených důkazů. Byť městský soud odůvodnění v této části považuje za stručné, jednoznačně z něj však podle názoru městského soudu vyplývá, že žalovaný na základě listiny ze dne 13. 5. 2014, č. j. D 13-1/2014-4730-IV-XXI má dostatečně prokázány skutečnosti o skrytých sympatiích žalobce k hnutí hlásícímu se k potlačování práv a svobod člověka. Rovněž tak odmítnutí dalších navržených důkazů tj. zejména důkazu svědeckými výpověďmi odůvodnil žalovaný srozumitelně – tyto důkazní prostředky nemohly podle jeho názoru změnit cokoli na již zjištěném skutkovém stavu. Městský soud je proto toho názoru, že úvahy služebních orgánů jsou z napadeného rozhodnutí zcela patrné a srozumitelné. Městský soud tak konstatuje, že žalované rozhodnutí není nepřezkoumatelné. O zákonnosti samotného postupu žalovaného a o správnosti jeho úvah bude pojednáno níže.
45. Služební poměr vojáků z povolání se řídí zákonem o vojácích z povolání, který podle ustanovení § 1 upravuje vznik, změnu, zánik a obsah služebních poměrů vojáků. Podle ustanovení § 2 odst. 1 zákona je vojákem z povolání občan, který vojenskou činnou službu vykonává jako svoje zaměstnání; voják je ve služebním poměru k České

republice. Zákon o vojácích z povolání je přitom speciálním předpisem, který upravuje závislou práci. Na služební poměr vojáka z povolání se vztahuje zákoník práce v těch případech, pokud na něj odkáže právě zákon o vojácích z povolání (srov. ustanovení § 5 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce) – v případě služebního poměru vojáků jde o dílčí otázky spojené s odměňováním vojáků (srážky z platu, stanovení průměrného platu aj. – srov. ustanovení § 68o, § 68r a § 118 zákona o vojácích z povolání). Zcela samostatně a nezávisle na zákoníku práce poté zákon o vojácích z povolání upravuje výkon a dobu služby, dovolenou a služební volno vojáků. Dále zákon stanovuje pravidla pro omezení občanských práv vojáka, upravuje odměňování vojáků, jejich sociální zabezpečení, cestovní náhrady a náhradu škody.

46. Speciálně tento zákon upravuje taktéž důvody zániku či propuštění ze služebního poměru vojáka. Služební poměr podle ustanovení § 18 může zaniknout uplynutím stanovené doby, propuštěním, odnětím hodnosti, na základě rozhodnutí soudu o ztrátě vojenské hodnosti, úmrtím vojáka, prohlášením vojáka za mrtvého, pozbytím státního občanství České republiky, ztrátou zdravotní způsobilosti na základě rozhodnutí přezkumné komise, omezením svéprávnosti, zrušením ve zkušební době.
47. Ustanovení § 19 odst. 1 zákona o vojácích z povolání vyjmenovává důvody pro propuštění ze služebního poměru vojáka z povolání. Důvod k propuštění ze služebního poměru podle pro projednávanou věc stěžejního ustanovení § 19 odst. 1 písm. m) zákona o vojácích z povolání je poté naplněn tehdy, pokud voják „*podporuje, propaguje nebo sympatizuje s hnutím, které prokazatelně směřuje k potlačování práv a svobod člověka nebo hlásá národnostní, náboženskou anebo rasovou zášť nebo zášť vůči jiné skupině osob.*“ Pro naplnění tohoto důvodu k propuštění ze služebního poměru tedy postačí, pokud je dostatečně prokázáno, že voják sympatizuje, tj. projevuje zájem a sympatie s takovým hnutím - není tedy nezbytné, aby skutečně byl jeho členem či aby jej aktivně propagoval či hlásal jeho myšlenky. Městský soud se obecně ztotožňuje se služebními funkcionáři v tom, že již jen z historických důvodů a při vědomí odkazu prvorepublikové československé armády a nacistickým Německem porobené Československé republiky nelze tolerovat, aby příslušník Armády České republiky vyznával hodnoty nacistické ideologie. Propuštění ze služebního poměru založené na takových skutkových zjištěních proto nepochybně má zcela legitimní i zákonný důvod.
48. Propuštění je přitom personálním rozhodnutím příslušného služebního funkcionáře - byť je v některých případech motivované spácháním určitého činu, není však rozhodnutím o tomto činu v řízení trestněprávní povahy. Městský soud podotýká, že otázku, zda propuštění ze služebního poměru je rozhodnutím trestněprávní povahy, se zabýval již mj. Nejvyšší soud v usnesení ze dne 8. 10. 2014, sp. zn. 8 Tdo 1233/2014. Zde vyslovil, že „*řízení o propuštění ze služebního poměru podle § 42 odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, není řízením, které má trestněprávní povahu. Proto rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru podle citovaného ustanovení není rozhodnutím, které zakládá použití zásady ne bis in idem ve smyslu § 11 odst. 1 písm. j) tr. řádu.*“ Uvedené znamená tedy, že propuštění ze služebního poměru nebrání tomu, aby pro stejný důvod, pro který byl služební poměr ukončen, bylo vedeno i trestní řízení. Na

uvedený názor později navázal Nejvyšší soud v usnesení ze dne 31. 8. 2016, sp. zn. 7 Tdo 350/2016. Co do závěru o tom, že propuštění ze služebního poměru nemá trestněprávní charakter, se s Nejvyšším soudem v této věci ztotožnil taktéž Ústavní soud v usnesení ze dne 7. 2. 2017, sp. zn. I.ÚS 3893/16. Byť se soudy v uvedených případech zabývaly propuštěním ze služebního poměru podle zákona č. 361/2003 Sb. o příslušnících bezpečnostních sborů, je městský soud toho názoru, že pro blízkost a obdobnou metodologii právní úpravy je nezbytné tyto vyslovené závěry aplikovat totožně i v rámci řízení o služebním poměru vojáků z povolání.

49. Městský soud se tedy neztotožnil se žalobcem v tom, že by řízení o propuštění ze služebního poměru mělo charakter quazitrestního řízení, v němž by bylo nezbytné dbát zvýšeného důrazu na právo žalobce na spravedlivý proces a jeho obhajobu, jak tento požadavek vyplývá z článku 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, to mj. obligatorním nařízením ústního jednání ve věci.
50. Podle ustanovení § 144 zákona o vojácích z povolání se řízení ve věcech služebního poměru řídí výlučně správním řádem s výjimkou ustanovení § 10 až 12, § 14, § 33 odst. 2 písm. c), § 79 odst. 5, hlavy XI části druhé a § 175. Je tedy zřejmé, že v řízení o služebním poměru vojáka musí být dodrženy základní zásady správního řízení, mj. zásada materiální pravdy podle ustanovení § 3 správního řádu a právo na spravedlivý proces podle ustanovení § 4 správního řádu.
51. Podle ustanovení § 49 odst. 1 správního řádu platí, že *„ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné“*. Skutečnost, že zákon o vojácích z povolání obligatorní nařízení ústního jednání ve věci služebnímu orgánu neukládá, přitom není mezi stranami sporná. Pokud tedy správní řád nevyžaduje vždy konání ústního jednání, současně ponechává správním orgánům prostor k úvaze, zda je ústní jednání nezbytné ke splnění účelu řízení a k uplatnění práv účastníků řízení. Z toho plyne dílčí závěr, že pokud nařízení ústního jednání ve správním řízení není podle správního řádu povinné, samotné nenařízení ústního jednání tedy bez dalšího neznamená vadu správního řízení.
52. Městský soud je toho názoru, že v situaci, kdy se rozhodovalo o propuštění ze služebního poměru a kdy žalobce bránil svá práva (a to nikoliv obstrukčním způsobem), nic nebránilo žalovanému (resp. služebnímu orgánu I. stupně) ústní jednání nařídít a provést na něm všechny navržené důkazy, se kterými by se poté vypořádal a vyhodnotil je. Služební orgán I. stupně i žalovaný byli však v podstatě toho názoru, že ústní jednání by bylo nadbytečné, neboť všechny rozhodné skutečnosti byly již ve správním řízení předtím objasněny.
53. Městský soud za situace, kdy správní řízení nevyžaduje nařízení ústního jednání, hodnotil, zda nařízení ústního jednání bylo v projednávané věci nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv žalobce. Sporným je totiž přínos ústního jednání pro dané správní řízení - žalobce ve vyjádření k podkladům rozhodnutí výslovně uvedl, že na ústním jednání požaduje provedení důkazů, které by svědčily jeho procesní obraně, a tvrdil, že při něm chtěl vypovídat o rozhodných skutečnostech. Ústní jednání však ve

věci nařízeno nebylo, nebyly tak provedeny důkazy výsledkem svědků a o skutečnostech nevypovídal ani sám žalobce.

54. Městský soud nejprve nepřehlédl, že podle ustanovení § 51 odst. 2 správního řádu má správní orgán provádět důkazy za přítomnosti účastníků řízení, a to buď při ústním jednání, o jehož konání musejí být účastníci řízení s dostatečným předstihem uvědomeni, nebo mimo ústní jednání, přičemž v takovém případě musí o provádění důkazů účastníky řízení včas vyrozumět, nehrozí-li nebezpečí z prodlení.
55. Městskému soudu přitom ze správního spisu nevyplývalo, že by žalovaný žalobce vyrozuměl o provádění důkazů mimo ústní jednání. Na stranu druhou žalobce se s dosavadními podklady pro dané řízení i se svou zástupkyní seznámil již dne 20. 11. 2014, poté dne 26. 11. 2014 navrhl doplnění dokazování výsledky svědků a současně služebnímu orgánu předložil další listinné důkazy, jejichž obsahu a skutečností, které jimi chtěl prokázat, si byl dostatečně vědom. Ze žalovaného rozhodnutí poté nevyplývá, že by žalovaný prováděl důkaz jinými podklady, než se kterými se žalobce již seznámil. I když tedy nebyl žalobce vyrozuměn o provádění důkazů mimo ústní jednání v rozporu s ustanovením § 51 odst. 2 správního řádu, *ex officio* v této skutečnosti městský soud neshledal vadu mající za následek nezákonnost žalovaného rozhodnutí. Vadu řízení v tomto smyslu ostatně nenamítl ani žalobce.
56. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 6. 2017, č.j. 8 As 68/2016-88 konstatoval, že *„[n]ení na libovůli správního orgánu, jakým způsobem s návrhy účastníků na provedení důkazů naloží, neboť správní orgán sice není ve smyslu § 52 správního řádu povinen všechny důkazy navržené účastníky provést, pokud však některé z nich neprovede, musí v odůvodnění rozhodnutí uvést, proč se tak stalo. Správní orgán je oprávněn, ale i povinen odpovědně vážit, které důkazy je třeba provést, zda je potřebné stav dokazování doplnit a posuzovat důvodnost návrhů stran na doplnění dokazování.“*
57. Ze žalovaného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný jako stěžejní důkaz hodnotil zprávu Vojenského zpravodajství prokazující podle služebních orgánů to, že žalobce neveřejně sympatizuje s hnutím, které směřuje k potlačování práv a svobod člověka. Tuto zprávu vyhotovila složka zpravodajských služeb (srov. ustanovení § 3 písm. c) zákona č. 153/1994 Sb. o zpravodajských službách České republiky) v rámci své působnosti (srov. ustanovení § 5 odst. 3 a § 8 odst. 1 – 5 zákona o zpravodajských službách). Pokud tedy žalovaný poukazuje podle § 53 odst. 3 správního řádu na pravdivost listiny vyhotovené zpravodajskou službou, nepochybně vycházel právě z toho, že listina obsahuje informace získané při činnosti toho orgánu státní správy, která spadá do oboru jeho působnosti. I taková zpráva však musí být hodnocena jako každý jiný důkaz, a to i v souhrnu s ostatními důkazy. Ostatně sám správní řád v ustanovení § 53 odst. 3 *in fine* připouští důkaz opaku o pravdivosti obsahu listiny.
58. Na překážku povinnosti hodnocení tohoto důkazu není ani to, že má jít o dokazování o utajovaných skutečnostech. Nejvyšší správní soud se otázkami souvisejícími s takovým dokazováním zabýval např. v případě bezpečnostní prověrky. V rozsudku ze dne 20. 6. 2007, č.j. 6 Azs 142/2006-58 (obdobně též v rozsudcích ze dne 24. 4. 2008, č.j. 2 As 31/2007-107, č. 1885/2009 Sb. NSS, a ze dne 24. 4. 2008, č.j. 2 As 41/2007-58)

dospěl k závěru, že *"skutečnost, že jeden z důkazů, o něž se má rozhodnutí opírat, je utajovanou skutečností ve smyslu zákona č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností (resp. v současnosti utajovanou informací ve smyslu zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti), nemůže být na újmu realizaci základního práva účastníka řízení na to, aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům"*. Na druhou stranu uvedl již v rozsudku ze dne 20. 6. 2007, čj. 6 Azs 142/2006-58, že pokud by seznámení účastníka s plným zněním utajované skutečnosti v řízení mělo znamenat popření základního účelu zákona o ochraně utajovaných skutečností, lze akceptovat, že správní orgán (zde soud) rozhodující o veřejných subjektivních právech účastníku řízení sdělí pouze pro řízení relevantní obsah takové skutečnosti, a to v přiměřené formě (např. anonymizované či agregované údaje, apod.).

59. Na to, že by mechanické přijímání strohých konstatování o šetření utajovaných skutečností mohlo vést až k libovůli rozhodujících orgánů státní správy, upozornil rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2011, čj. 7 As 31/2011-101. Nejvyšší správní soud zdůraznil, že zpráva o výsledcích požadovaných šetření musí obsahovat konkrétní informace či takový jejich souhrn, že to umožní účinně ověřit relevanci zjištění zpravodajských služeb, tj. zejména věrohodnost jimi zjištěných informací, jejich vyváženost a vztah k otázkám rozhodným pro bezpečnostní řízení. Jen tak lze v dostatečné míře zajistit vyloučení libovůle u zpravodajských služeb, k níž by snadno mohlo dojít, pokud by se NBÚ, a následně i případný soudní přezkum, musel spokojit s tím, že zpravodajským službám „uvěří“, aniž by jejich informace mohly být podrobeny kognici.
60. Na uvedené navázal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 12. 2012, č. j. 7 As 117/2012 – 28. V něm vyslovil, že má-li být zpravodajská informace způsobilým podkladem rozhodnutí správního orgánu v bezpečnostním řízení podle zákona č. 412/2005 Sb., je nezbytné nejen, aby tato informace byla dostatečně konkrétní, ale také aby bylo patrné, jakým způsobem byla získána a o jaká (a jak věrohodná) konkrétní skutková zjištění se opírá. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu poté v usnesení ze dne 1. 3. 2016, čj. 4 As 1/2015 – 40 vyložil, že přestože jde o podkladové akty, nemohou být zprávy zpravodajských služeb pouze vyjádřením názoru jejich zpracovatele, bez patřičného skutkového podkladu zachyceného ve spise a soudem ověřitelného. Žalovaný i správní soudy musí mít možnost zhodnotit věrohodnost a přesvědčivost zpravodajské informace a její relevanci ve vztahu k bezpečnostnímu řízení.
61. Městský soud v Praze s poukazem na výše uvedené shrnuje, že z ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu vyplývá, že pokud žalovaný nezajistí, aby byl součástí správního spisu kromě takové zpravodajské informace i skutkový podklad, na základě kterého by správní orgány a posléze soud mohly posoudit věrohodnost a přesvědčivost této zpravodajské informace, přičemž její věrohodnost a přesvědčivost neprokazují jiné podklady založené ve správním spisu, nemůže unést důkazní břemeno k prokázání zjištěných skutečností a tedy ani zajistit, aby rozhodnutí právě na základě předmětné zpravodajské informace obstálo v případném navazujícím soudním přezkumu.

62. Městský soud ověřil, že listina ze dne 13. 5. 2014, č. j. D 13-1/2014-4730-IV-XXI zachycuje textové a obrazové skutečnosti, které v souhrnu vypovídají o žalobci a jeho projevech v soukromí.
63. Textová část zprávy stroze konstatuje, že žalobce je členem některých – v textu vyjmenovaných – skupin, popř. slovně popisuje chování žalobce na soukromých akcích. Městský soud konstatuje, že jakkoli listina obsahuje tato tvrzení, současně neobsahuje a ani z kontextu z ní nevyplývají žádné skutečnosti o původu těchto tvrzení či informací, které by svědčily jejich věrohodnosti a přesvědčivosti. Z listiny tak není vůbec patrné, jak k těmto poznatkům Vojenské zpravodajství dospělo a o jaký důkaz resp. podklad se tyto poznatky opírají. Správní spis poté neobsahuje ani žádné jiné podklady, kterými by bylo možno tyto informace ověřit. V této části proto zpráva Vojenského zpravodajství není podle názoru městského soudu dostatečně věrohodná a přesvědčivá.
64. Na druhou stranu zpráva Vojenského zpravodajství obsahuje i několik fotografií. [REDAKCE] fotografie obrazové části vyobrazují žalobce ve společnosti jiných lidí (městskému soudu z fotografií vyplynulo, že se jednalo o události konané v uzavřené společnosti, nikoliv o veřejně přístupné akce) a z nich vyplývá, že žalobce projevuje aktivně sympatie k nacistické ideologii. Z další fotografie, jež zobrazuje tetování, nelze podle názoru městského soudu dovodit, že by měla zobrazit tetování právě na žalobcově těle – např. současným zobrazením žalobcovy tváře a paže, zobrazením téhož motivu na žalobcově paži v jiných situacích, v nichž by bylo možné ověřit, že skutečně šlo o motiv nacházející se na paži žalobce. Následující fotografie, jež by měla zobrazovat vybavení bytu, podle názoru městského soudu taktéž nijak neprokazuje, že by mělo skutečně jít o žalobcův byt. Z posledních dvou fotografií podle názoru městského soudu nelze na uvedené sympatie žalobce k ideologii usuzovat. Jak již bylo konstatováno výše, první čtyři fotografie obrazové části zprávy však podle názoru městského soudu prokazují žalobcovy sympatie k nacistické ideologii a tyto fotografie mohly reálně být v žalobcově věci stěžejním důkazem.
65. I v tomto případě však, jakkoli listina obsahuje uvedené 4 fotografie, které mají vypovídající schopnost o žalobcových projevech v soukromí, ani ve vztahu k nim z listiny nevyplývají žádné podklady, které by svědčily o původu nebo způsobu jejich pořízení. Ani ve vztahu k fotografiím, na nichž se žalobce jako sympatizant nacistické ideologie projevuje, nelze posoudit jejich původ a autenticitu, a tím je zpochybněna jejich věrohodnost.
66. Městský soud shrnuje, že v obou částech zprávy Vojenského zpravodajství absentuje konkrétní popis okolností a důvodů, pro které má tato zpravodajská služba uvedené informace za věrohodné, a které závěr o věrohodnosti umožňují přezkoumat. Z klíčové písemnosti ani z jiných částí správního spisu nelze spolehlivě učinit závěr, zda informace zpravodajské služby popisují skutečný stav věcí, anebo zda se jedná o závěry (zjištění) zcela či zčásti smyšlené. Není z nich patrné, o jaká (a jak věrohodná) konkrétní skutková zjištění se zpravodajská služba opírá.

67. Městský soud *ex officio* proto dospěl k závěru, že ve správním spisu není založen žádný podklad, na základě něhož by mohl jejich relevanci žalovaný účinně ověřit. Z tohoto důvodu pak stejné překážky brání v posouzení věrohodnosti zpravodajské informace i zdejšímu soudu.
68. Městský soud po seznámení se s obsahem listiny ze dne 13. 5. 2014, č. j. D 13-1/2014-4730-IV-XXI sice připouští, že úsudek služebního orgánu I. stupně i žalovaného o sympatiích žalobce s nacistickou ideologií mohl být věcně správný. Městský soud rovněž plně respektuje, že Vojenské zpravodajství patrně k těmto poznatkům dospělo utajeným způsobem, ztotožnil se však se žalobcem, že takto formulované závěry neposkytují dostatečně věrohodný podklad o neveřejných projevech sympatií žalobce s hnutím, které by mělo prokazatelně směřovat k potlačování práv a svobod člověka. Provedené dokazování a hodnocení stěžejního důkazu ve správním řízení – listiny – naopak svědčí tomu, že služební orgán I. stupně pouze převzal její obsah, aniž se skutečně zabýval tím, zda věrohodně prokazuje neveřejné sympatie žalobce a nezabýval se tím, nakolik je taková listina autentická – to přestože bylo žalovanému zřejmé, že autenticitu listiny žalobce aktivně (ač nekonkrétně) v rámci své procesní obrany zpochybňuje. Takový mechanický přístup k přebírání obsahu zprávy Vojenského zpravodajství jako jediného a v podstatě nevyvratitelného důkazu, proto nemůže městský soud v souladu s právním názorem Nejvyššího správního soudu vyloženým v rozsudku ze dne 25. 11. 2011, čj. 7 As 31/2011-101 i s jinými výše citovanými judikáty Nejvyššího správního soudu akceptovat jako procesně bezvadný postup.
69. Městský soud tedy uzavírá, že správní spis neumožňuje ověřit věrohodnost tvrzených skutečností ve zprávě Vojenského zpravodajství o sympatiích žalobce k nacistické ideologii. Shledal tedy, že tímto služební orgán I. stupně zatížil správní řízení vadou zjišťování skutkové podstaty – ta přitom vyžaduje zásadní doplnění; pokud tuto vadu v postupu služebního orgánu I. stupně žalovaný akceptoval, trpí i jeho rozhodnutí totožnou vadou.
70. I když výše uvedené vady správního řízení jsou samy o sobě dostatečným důvodem pro zrušení rozhodnutí obou služebních orgánů, městský soud se zabýval i namítanou vadou správního řízení z důvodu nenařízení ústního jednání ve věci.
71. Městský soud se přitom ztotožnil se služebním orgánem I. stupně i se žalovaným v tom, že důkazy, které žalobce ve správním řízení v rámci své procesní obrany navrhl, prokázaly nejvýše to, že se žalobce zajímá se o vojenskou historii, že se s využitím svým tělesných proporcí stará o bezproblémový chod pořadatelské služby na zápasech fotbalového klubu SK Sigma Olomouc, a že se stýká a přátelí s lidmi jiných národností. Žalobce ve vyjádření k podkladům ze dne 26. 11. 2014 poté avizoval, že navržení svědci měli služebním orgánem I. stupně vypovídat o tom, že se před nimi žalobce neprojevuje jako sympatizant s takovými názory a postoji. Městský soud se však ztotožnil se služebními funkcionáři obou stupňů, že žalobce však – a to přesto, že se s obsahem utajené listiny seznámil - nenavrhl k dokazování jediný důkaz, který by vyvracel skutečnosti, které prokazuje zpráva Vojenského zpravodajství. Žalobce ve vyjádření k podkladům či v odvolání obecně zpochybnil autenticitu listiny pouze tím, že má pochybnosti např. o tom, jaké situace obrazové snímky v listině zachycují. Sám

však ani v žalobě nenabídl svou věrohodnou verzi o tom, co mají obrazové snímky ve zprávě podle jeho názoru vlastně zobrazovat a proč se na snímcích projevoval tak, jak je na nich zobrazeno. Městský soud by považoval v takové situaci za nejvýše relevantní, pokud by žalobce navrhl výslechy svědků, kteří se zúčastnili téhož setkání, aby o něm a o chování a projevech žalobce podali svědeckou výpověď. Ve vztahu k zprávou zaznamenaným skutečnostem však žalobce nenavrhl důkazy, které by zpochybňovaly vypovídající hodnotu fotografií.

72. Žalobce však právě na neveřejném ústním jednání mohl při přímé konfrontaci s listinou o skutečnostech, které z ní vyplývají, vypovídat alespoň v rámci účastnického výslechu. Žalobce ve vyjádření k podkladům požadavek na nařízení ústního jednání uplatnil s tím, aby „*mohl o všech rozhodných skutečnostech vypovídat a aby v rámci tohoto jednání byly provedeny veškeré shora označené důkazy.*“ Je sice pravdou, že příležitost vyjádřit k věci své stanovisko žalobci ve správním řízení upřena nebyla – žalobce se vyjádřil nejdříve k podkladům rozhodnutí dne 26. 11. 2014 a poté podal i odvolání proti rozhodnutí služebního orgánu I. stupně. Nicméně žalobce požadavek na vyjádření ve věci na ústním jednání výslovně uplatnil a služební funkcionář tím, že ústní jednání nenařídil, žalobci znemožnil dostatečně realizovat jeho procesní obranu. Městský soud je totiž toho názoru, že služební funkcionář v této fázi správního řízení by jen stěží mohl předvídat, o jakých skutečnostech žalobce hodlá na ústním jednání vypovídat a jak hodlá na ústním jednání hájit svá práva. Jak již bylo výše uvedeno, i když navržené důkazy neshledal relevantní, služebnímu funkcionáři nic nebránilo, aby žalobci umožnil ještě právě osobní a bezprostřední konfrontaci s listinou a úsudek z této konfrontace poté mohl zohlednit při celkovém hodnocení podkladů rozhodnutí.
73. Městský soud je proto toho názoru, že za uvedených skutkových okolností bylo nařízení ústního jednání nezbytné jak pro splnění účelu řízení, tak i k uplatnění práv žalobce. Pokud služební orgán I. stupně ústní jednání nenařídil, zatížil tím správní řízení podstatnou procesní vadou i vadou zjišťování skutkové podstaty. I v tomto případě platí, že pokud tyto vady v postupu služebního orgánu I. stupně žalovaný akceptoval, trpí i jeho rozhodnutí totožnou vadou mající za následek nezákonné rozhodnutí

IV. Závěr a náklady řízení

74. Městský soud v Praze tedy shledal žalobu důvodnou, žalované rozhodnutí i rozhodnutí služebního orgánu I. stupně proto podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) a c) s. ř. s. zrušil a věc podle ustanovení § 78 odst. 4 s. ř. s. žalovanému vrátil k dalšímu řízení. V něm je žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku – služební orgán I. stupně tedy nařídí ústní jednání ve věci, v němž žalobce přímo konfrontuje s obsahem listiny a úsudek o této konfrontaci zohlední při hodnocení podkladů rozhodnutí. Služební orgán I. stupně se rovněž při hodnocení listiny bude zvláště i v jejich souhrnu zabývat jednotlivými skutečnostmi, které jsou prokazovány obsahem listiny, za tímto účelem v součinnosti s Vojenským zpravodajstvím doplní podklady tak, aby tvrzení v listině bylo možno ověřit, poté posoudí jejich věrohodnost a relevanci v žalobcově věci a toto hodnocení odůvodní (s limity vyplývajících z povahy listiny) v rozhodnutí ve věci.

75. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl v řízení o žalobě procesně úspěšný, náleží mu tedy náhrada nákladů řízení. Ty činí soudní poplatek za žalobu ve výši 3.000 Kč. Městský soud dále přiznal žalobci náklady řízení spočívající v odměně zástupce za poskytnuté úkony právní služby. Celkově přiznal odměnu za tři úkony právní služby ve výši 3.100 Kč (srov. ustanovení § 7 ve spojení s ustanovením § 9 odst. 4 písm. c) vyhlášky č. 177/1996 Sb. advokátní tarif). Konkrétně se jedná o úkon - příprava a převzetí zastoupení (podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu) a dále o 2 úkony podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu - sepsí žaloby a repliky k vyjádření žalovaného. Ke každému úkonu náleží paušální náhrada nákladů ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby. Vzhledem k tomu, že zástupce žalobce plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna o částku této daně (tj. 2.142 Kč). Celkově tedy Městský soud v Praze žalobci na náhradu nákladů přiznal částku ve výši 15.342 Kč (3.000 Kč + 3 x 3.400 Kč + 2.142 Kč) a k výplatě částky rukám zástupce žalobce stanovil přiměřenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem [REDAKCE]. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.

Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Podle ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. je kasační stížnost nepřijatelná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 27. 3. 2019

JUDr. Ing. Viera Horčicová
předsedkyně senátu